

Kom ind, var en saadan Regning ganske simpel og sikker; men det er paa den anden Side vist, at der idetmindste var en Tid — Forholdene have maaskee i saa Henseende forandret sig —, hvor de offentlige Stiftelser havde vundet ved at faae deres Penge ublaante til 4 pCt. Rente; den Tid er ikke saa langt tilbage, og det var jo onskeligt, at den kunde komme igjen, men gjør den det, saa kuitne Stiftelserne ikke være tjente med en saadan Bestemmelse som den, der findes i § 5, og af disse Grunde maa jeg meget indstændigt anmode om, at denne Deel af Paragraphen udgaaer.

Den ærede Rigsdagsmand for Holbet Amts 2den Valgfreds (Tscherning) rettede igaar et Spørgsmaal til mig, som jeg ikke fik Leilighed til at besvare; han opfattede nemlig det Spørgsmaal, om Grundlovens § 98, hvori der staaer, at Intet Stambuus eller Fideicommiss for Fremtiden maa oprettes, ogsaa var anvendelig paa Oprettelsen af offentlige Stiftelser — saaledes opfattede jeg idetmindste hans Forespørgsel. Efter min Anskuelse maa dette Spørgsmaal besvares benægtende; den nævnte Bestemmelse er ikke anvendelig paa offentlige Stiftelsers Gods, hvad tydeligt og klart fremgaaer af Paragraphens Slutning, hvor der nemlig staaer, at det ved Lov nærmere skal bestemmes, hvorledes disse Eiendomme skulle gaae over til frie Eiendomme, thi derom kunde der jo aldrig være Tale med Hensyn til offentlige Stiftelser i den Forstand, hvori Bestemmelsen her maa opfattes, nemlig saaledes, at Eiendommen blev Familiens frie Eiendom; de offentlige Stiftelser kunne jo ikke gaae over til at blive fri Eiendom for dem, der nyde Godt af dem. Jeg vil saaledes ikke ansee det stridende mod denne Grundlovsbestemmelse, hvis s. Ex. en eller anden Godseier maatte testamentere Bøndergods til en offentlig Stiftelse, og jeg troer, at denne maatte være berettiget til at modtage det. Skulde denne Bestemmelse være anvendelig paa offentlige Stiftelsers Gods, maatte Anvendelsen være en analogisk, men en saadan troer jeg ikke kan finde Sted i dette Tilfælde, og jeg skal i den Henseende tillade mig at henvise til Forhandlingerne paa den grundlovgivende Rigsforsamling angaaende den paa-

gjældende Paragraph i Grundloven, hvor det udtrykkelig af Ordføreren for den Afdeling af Grundloven, hvortil denne Paragraph hører, blev udtalt, at denne Bestemmelse ikke var anvendelig paa offentlige Stiftelser. Jeg troer altsaa, det er klart, at den ikke kan anvendes derpaa; jeg erkjender imidlertid, at der kan gjøres Dispositioner, som kunne give det Udseende af, at det er en offentlig Stiftelse, der omhandles, medens det dog kun er en Familienstiftelse, og i saa Fald, naar der kun er Tale om en puur og bar Familienstiftelse, troer jeg, at Bestemmelsen maa kunne anvendes, thi saa faaer Stiftelsen Charakteren af et Fideicommiss.

Ordføreren: I Anledning af hvad der er fremsat af den høitærede Justitsminister, skal jeg, idet jeg dog maa henvise til de Uttringer, der fra begge Sider fremkom under Debatten i forrige Møde angaaende Udtrykkene „en saadan, Fæstelovgivning undergiven Eiendom,“ hvilke Ord findes i § 2, tillade mig paa Udvalgets Begne at gjøre nogle Bemærkninger. Om ogsaa dette Udtryk kan betragtes som en Pleonasmie, kan dog Udvalget ikke indbrømme, at det bør udgaae, idet man har villet værge sig imod, at saadanne Eiendomme skulde blive taxerede som aldeles frit Gods, navnlig som Gods med Hovedgaardstaxi, medens man Intet har imod, at de blive taxerede som Selveier-Bøndergods, der har samme Værdi, og paa hvilket det samme Baand hviler. Der er i saa Henseende fra en anden Side i Salen yttret Frygt for, at man ved disse Ord skulde forstaae noget Mere, Noget, hvorved der skulde gjøres en yderligere Nedsettelse i Summen, men jeg kan for mit, og jeg troer ogsaa for Udvalgets Bedkommende forstikre, at man har forstaaet disse Udtryk i samme Aand, hvori de af den høitærede Justitsminister ere opfattede. — Den ærede Rigsdagsmand for Frederiksborg Amts 3de Valgfreds (Jesperfen) har til § 2 stillet et Ændringsforslag, som i det Væsentlige gaaer ud paa, at Ministeriet skal bestemme et Maximum og et Minimum af den Canon, der skal hvile paa Godset. Udvalget har imidlertid ikke fundet sig foranlediget til at formulere sit Ændringsforslag til § 2